

Znanstveno-istraživačka strategija
Sveučilišta u Zagrebu Fakulteta političkih znanosti,
2025.-2030.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Istraživačka misija Fakulteta.....	2
1.2. Istraživačka vizija Fakulteta.....	3
1.3. Znanstveni centri	3
1.4. Znanstveni i primijenjeni projekti	4
1.5. Izdavačka djelatnost.....	5
1.6. Doktorski studij	5
1.7. Diseminacija znanja.....	6
1.8. Nacionalno i međunarodno umrežavanje	7
1.9. Institucionalna podrška.....	7
1.10. Suvremeni istraživački principi	8
2. SWOT analiza znanstveno-istraživačkog profila	8
2.1. Snage	9
2.2. Slabosti.....	9
2.3. Prilike.....	10
2.4. Prijetnje	10
3. Prioritetna tematska područja	11
4. Mjere za postizanje istraživačkih ciljeva.....	13
4.1. Okrupnjavanje ljudskih resursa	14
4.2. Ograničenost materijalnih resursa	14
4.3. Podizanje međunarodne vidljivosti	15

1. Uvod

Fakultet političkih znanosti kao javna visokoškolska i znanstvena ustanova svjestan je svoje posebne društvene odgovornosti za stvaranje, prenošenje i unapređivanje

znanja o društvenim, političkim i medijskim pojavama i procesima. To specifično znanje temelji se na znanstvenim istraživanjima u politologiji, medijskim i komunikacijskim studijama. Osim toga, Fakultet aktivno razvija, dorađuje i reformira svoje nastavne programe na svim razinama studija, kao bi oni bili utemeljeni na najnovijim znanstvenim spoznajama, čime se osiguravaju relevantnost i kvalitetu obrazovanja.

Jedna od osnovnih zadaća Fakulteta je stvaranje novih znanstvenih spoznaja, podataka i znanja, temeljenih na preciznoj i dosljednoj uporabi raznolikih istraživačkih metoda. Ove spoznaje tvore čvrstu osnovu za objašnjavanje političkih institucija, aktera i sadržaja, kao i medija, medijskih sustava i medijskih publika. Također, omogućuju bolje razumijevanje političkih procesa, društvenih pojava i medijskih dinamika u Hrvatskoj te pružaju podršku u izradi ekspertiza ključnih za unapređenje društva.

Znanstveno istraživanje predstavlja jedan od ključnih elemenata kvalitete i napretka Fakulteta. Ono nije samo temelj za razvoj nastavnih programa, već i za pružanje usluga drugim društvenim akterima na temelju stručnog, primjenjivog znanja njegovih istraživačica i istraživača. Strategija razvoja znanstveno-istraživačke djelatnosti usmjerena je na kontinuirano povećanje istraživačkih kapaciteta Fakulteta, s posebnim naglaskom na kvaliteti znanstvenih radova i njihovoj vidljivosti te privlačenju međunarodno kompetitivnih znanstvenih projekata.

Ova strategija pruža pregled stanja istraživačkih kapaciteta Fakulteta političkih znanosti, donosi analizu snaga, slabosti, prilika i prijetnji s kojima se Fakultet suočava kao istraživačka institucija, određuje prioriteta tematska područja te na temelju prepoznatih izazova opisuje ciljeve te preporuča mjere za postizanje tih ciljeva i indikatore za njihovo praćenje.

2

1.1. Istraživačka misija Fakulteta

Fakultet političkih znanosti je najstarija znanstvena i visokoškolska ustanova u polju politologije u ovom dijelu Europe. Jedini fakultet u Hrvatskoj koji nudi studij politologije te jedini fakultet koji studenticama i studentima novinarstva omogućava stvaranje svih vrsta medijskih sadržaja kroz praktičnu nastavu u studentskim medijima, kao i obrazovanje o strateškom komuniciranju. Pored toga, Fakultet političkih znanosti jedina je znanstvena institucija u Hrvatskoj koja se bavi svim granama politologije te koja spaja praktična znanja o stvaranju tiskanih, audiovizualnih i digitalnih medijskih formi, kao i primijenjena znanja o strateškom komuniciranju, s medijskim i komunikacijskim istraživanjima.

Fakultet političkih znanosti putem teorijskih, empirijskih i praktičnih istraživanja stvara znanje o političkim pojmovima, idejama i konceptima, političkom sustavu Hrvatske i Europske unije, komparativna znanja o pojedinim regijama svijeta, međunarodnim odnosima i sigurnosnim studijama, javnim politikama, političkoj ekonomiji, medijskim sustavima, medijskim publikama te strateškom komuniciranju.

Fakultet političkih znanosti posvećen je razvoju relevantnoga i primjenjivog znanja iz područja političke znanosti, novinarstva, medijskih studija i strateškog komuniciranja.

Kroz obrazovanje, znanstveno istraživanje te javni i medijski angažman prenošenja znanja, iskustva i stručne prosudbe, Fakultet doprinosi razumijevanju složenih sustava interakcije različitih institucija, aktera, interesa, političkih i medijskih sadržaja, kao i društvenih, gospodarskih i političkih promjena. Fakultet kao temeljne stručne vrline promiče izvrsnost, otvorenost i tolerantnost te osnažuje naraštaje novih stručnjaka koji posjeduju široka znanja i praktične vještine za suočavanje s globalnim, europskim i nacionalnim izazovima politički i ekonomski međuovisnog suvremenog svijeta, izloženog klimatskim, demografskim, sigurnosnim i socioekonomskim ugrozama i prijetnjama.

1.2. Istraživačka vizija Fakulteta

Fakultet političkih znanosti želi biti visokoškolska i istraživačka institucija koja će biti međunarodno prepoznatljiva po njegovanju, razvijanju i širenju metodološke i teorijske izvrsnosti. Fakultet političkih znanosti ima za cilj prometnuti se u ključnu znanstveno-nastavnu instituciju u društvenim znanostima u Hrvatskoj, koja će dinamičnim akademskim okruženjem i stalnim podizanjem kvalitete privlačiti najbolje studente, najperspektivnije doktorandice i asistente te omogućiti sinergiju temeljnih znanstvenih istraživanja, primjenjivog znanja kroz cjeloživotno obrazovanje te zapošljivosti i planiranje karijera diplomaca na raznovrsnim analitičkim, upravljačkim, medijskim, komunikacijskim, strateškim, predstavničkim, izvršnim, zagovaračkim, sigurnosnim, obrazovnim i promidžbenim poslovima u javnom, privatnom i neprofitnom sektoru na nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini. Pored toga, vizija je biti točka okupljanja vrhunskih znanstvenika iz polja politologije i komunikacijskih znanosti na način da će istraživači koji su svojim radom i postignućima postali prepoznatljivi na međunarodnoj razini htjeti ostati u Hrvatskoj ili se vratiti u nju te svoju perspektivu vidjeti upravo na Fakultetu.

3

Istraživačka infrastruktura Fakulteta

Istraživačka infrastruktura Fakulteta političkih znanosti temelji se na istraživačkim centrima, znanstvenim i primijenjenim projektima, izdavačkoj djelatnosti, doktorskom studiju, diseminaciji znanja, međunarodnom umrežavanju, kao i institucionalnoj podršci istraživačima te suvremenim istraživačkim principima.

1.3. Znanstveni centri

Pored odsjeka Fakulteta, kao primarnih nastavnih, ali i istraživačkih organizacijskih cjelina u kojima djeluju istraživači i istraživačke grupe, znanstveni rad se odvija u okviru znanstvenih centara. Na Fakultetu političkih znanosti djeluju [Centar za empirijska politološka istraživanja](#) (CEPIS), [Centar za europske studije](#) (CES), [Centar za istraživanje etičnosti, državljanstva i migracija](#) (CEDIM), [Centar za međunarodne i sigurnosne studije](#) (CeMSS) te [Centar za istraživanje medija i komunikacija](#) (CIM). Ovi istraživački centri okosnica su stvaranja novog znanja, uvođenja doktorskih studenata u znanstveno-istraživački rad te institucionalni okvir za provođenje nacionalnih i međunarodnih znanstvenih i stručnih, odnosno primijenjenih projekata. CEPIS okuplja istraživače koji provode kvantitativna i kvalitativna empirijska istraživanja s težištem na

izborima i izbornom ponašanju, zakonodavnoj i izvršnoj vlasti te javnim politikama. CES je istraživački centar s temeljnom misijom istraživanja i analize procesa europskih integracija te predstavlja vodeću akademsku organizaciju za politološko istraživanje Europske unije u Hrvatskoj. CEDIM je osnovan kao istraživačka jedinica koja se bavi studijama migracija, etničnosti, prisilnih migracija, rodne perspektive u političkoj znanosti te politikama državljanstva. Specifičnost ovog istraživačkog centra jest i usmjerenost prema suradnji s civilnim društvom i zagovaračkim politikama u korist ranjivih i marginaliziranih skupina u društvu. CeMSS je znanstveni centar koji se fokusira na pitanja nacionalne sigurnosti te promišljanja Hrvatske, Europske unije i jugoistoka Europe u složenom suvremenom sigurnosnom kontekstu. CIM je jedini znanstveno-istraživački centar u hrvatskoj akademskoj zajednici koji se bavi znanstvenim, ali i primijenjenim istraživanjima medija i komunikacija.

1.4. Znanstveni i primijenjeni projekti

Na Fakultetu političkih znanosti kontinuirano se provode znanstveni i primijenjeni projekti. Znanstveni projekti financirani su sredstvima Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatske zaklade za znanost te programima Europske unije (Erasmus+, Kreativna Europa, Obzor, Europski socijalni fond), kao i bilateralnom suradnjom (Švicarska zaklada za znanost). Primijenjeni projekti uključuju suradnju s civilnim društvom i medijske projekte koji znanstvene uvide približavaju široj javnosti te educiraju medijske publike. Primijenjeni projekti financiraju se iz Fonda za pluralizam Agencije za elektroničke medije, kao i iz Europskog socijalnog fonda te bilateralnom suradnjom sa Sjedinjenim Državama putem američkog veleposlanstva u Zagrebu. Primijenjeni projekti ostvaruju se kroz partnerstvo s brojnim organizacijama civilnog društva koje se bave ljudskim i manjinskim pravima, kvalitetom predstavnštva i upravljanja, kao i zaštitom okoliša te energetsom tranzicijom. Uz to, primijenjeni projekti orijentirani su i prema gospodarskim akterima, posebice onima koji su uključeni u socijalno poduzetništvo te stavljaju naglasak na društveni utjecaj pojedinih javnih politika.

U razdoblju od 2016. do 2024. godine, na Fakultetu se izvodilo 24 kompetitivnih međunarodnih i nacionalnih projekata, ukupne vrijednosti 2 265 873,01 eura. Krajem 2024. godine, na Fakultetu se izvodilo 6 međunarodnih i nacionalnih kompetitivnih projekata. Iz sredstava programa Obzor financirani su tekući projekti *COntinuous COnstruction of resilient social COntracts through societal transformations (CO3)*, *Legitimate crisis management and multilevel governance (LEGITIMULT)* te *Adria Digital Media Observatory (ADMO)*. Iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) financira se projekt *FaktaPolitika: jačanje sustava i procedure provjere točnosti informacija i mehanizama izobrazbe novih provjeravatelja informacija na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu*, iz programa Erasmus+ *ValEUs – Research & Education Network on Contestations to EU Foreign Policy*, a iz kolaboracije Hrvatske zaklade za znanosti i programa Europske unije CHANSE projekt *REDACT: Researching Europe, Digitalisation, and Conspiracy Theories*. U okviru projekta *Critical Exploration of Media Related Risks and Opportunities for Deliberative Communication: Development Scenarios of the European Media Landscape* koji

financiraju Hrvatska zaklada za znanost i Obzor podupire se razvoj karijere mladog istraživača – doktoranda.

Provođenje sveučilišnih projekata potaknulo je formiranje stabilnih istraživačkih grupa unutar jednog ili više srodnih odsjeka koje se dugoročno bave istraživačkim temama kao što su biračko ponašanje u Hrvatskoj, političko predstavništvo u Hrvatskoj, *celebrity* populizam, ciljevi hrvatskih javnih politika, politička polarizacija u Hrvatskoj, pojmovni međuodnos države i društva, politička ekonomija transformativnih razdoblja, iliberalizam u Srednjoj Europi, izvještavanje o klimatskim promjenama, kvalitativno istraživanje novinarske profesije u Hrvatskoj te odnos globalnog Istoka i globalnog Zapada.

1.5. Izdavačka djelatnost

Fakultet izdaje dva časopisa koji su indeksirani u citatnoj bazi *Web of Science* – *Političku misao*, najstariji politološki časopis u Hrvatskoj i u ovome dijelu Europe, koji izlazi četiri puta godišnje te *Medijske studije*, časopis za proučavanje medija koji izlazi dva puta godišnje. Fakultet je i suizdavač *Anala Hrvatskog politološkog društva* (zajedno s Hrvatskim politološkim društvom) koji su indeksirani u citatnoj bazi *Scopus*, kao i časopisa *Političke perspektive* (zajedno s Fakultetom političkih nauka Univerziteta u Beogradu). Pored toga, uz suizdavaštvo s Hrvatskim politološkim društvom kvartalno izlazi i online stručni časopis *Političke analize*. Centar za međunarodne i sigurnosne studije (CeMSS), koji djeluje pri Fakultetu, izdaje godišnjak *Forum za sigurnosne studije* (FoSS). Studentski istraživački radovi objavljuju se u okviru časopisa *Mali Levijatan*. Pored toga, Fakultet ima i tri niza knjiga – *Političku misao*, koja se fokusira na prijevod s engleskog i francuskog te *Političke analize* i *Medijske studije*, koje prvenstveno objavljuju knjige domaćih autora.

1.6. Doktorski studij

Struktura dokorskog studija postavljena je na širokim tematskim osnovama te njeguje raznolikost teorijskih i metodoloških pristupa. Smjerovi na studiju se uvelike poklapaju s glavnim granama političke znanosti, a pružaju i mogućnost usmjerenja prema spoju politoloških i medijskih istraživanja kroz smjer Mediji i politika.

Program dokorskog studija Politologije naglašava važnost metodološke raznolikosti, potičući studente na usvajanje i primjenu različitih istraživačkih pristupa. Cilj je da svi doktorski studenti prođu barem dva metodološka seminara, bez obzira hoće li naposljetku svoje doktorsko istraživanje usmjeriti prema korištenju kvalitativnih, kvantitativnih, komparativnih ili hermeneutičkih metoda.

Poseban naglasak stavlja se na uključivanje studenata u znanstveno-istraživačke projekte koji se provode na Fakultetu, kao i na njihovo sudjelovanje u nastavi na prijediplomskim studijima Politologije i Novinarstva. Na taj način proces obrazovanja novih znanstvenika integriran je s istraživačkim i nastavnim aktivnostima Fakulteta. Posebni fond za financiranje studijskih i istraživačkih putovanja dokorskih studenata

omogućava doktorskim studentima odlazak na znanstvene konferencije, metodološko usavršavanje na ljetnim školama i radionicama, kao i provođene terenskih istraživanja.

Nastavu na doktorskom studiju, uz profesore s Fakulteta političkih znanosti, drže i predavači s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu te iz susjednih zemalja. Studente se potiče da upisuju izborne kolegije i s drugih doktorskih studija koji se izvode na Sveučilištu u Zagrebu kako bi proširili svoje znanstvene vidike i stekli dodatna znanja koja ih mogu osnažiti kao mlade istraživače. Četvrtina kolegija izvodi se na engleskom jeziku, što dodatno doprinosi međunarodnoj vidljivosti studija. Zahvaljujući tome, doktorski studij privlači ne samo kandidate iz Hrvatske već i inozemne studente te povratnike iz dijaspore.

1.7. Diseminacija znanja

Fakultet njeguje dugu tradiciju organiziranja tematskih radionica i ljetnih škola. Istraživači u polju političke teorije godinama organiziraju ljetnu školu u Grožnjanu. Ova ljetna škola povezuje preddiplomske, diplomске i doktorske studente iz niza europskih zemalja s eminentnim imenima suvremene političke teorije, političke filozofije, političke ekonomije i moralne filozofije te na taj način stvaraju okosnicu za razvoj novih znanja iz političke teorije. Fakultet političkih znanosti desetljećima organizira i ljetne tečajeve i škole na Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku (IUC) kao mjestu susreta doktorskih studenata, istraživača i nastavnika iz cijelog svijeta, a poglavito iz Njemačke. IUC predstavlja uspješan i dugotrajan institucionalno oblik istraživačke i nastavne suradnje Sveučilišta u Zagrebu i niza europskih sveučilišta, pri čemu su upravo nastavnici Fakulteta političkih znanosti dali svoj ključan doprinos. Među ljetne istraživačke inkubatore koje kao ravnatelji tečajeva vode istraživači s Fakulteta spadaju *Comparative Media Systems*, *Diversity of Human Rights*, *Identity of Europe*, *Globalization and Democracy* te *Debating Europe: Exchanges on the EU Democracy Gap*. Kako bi potaknuo diseminaciju novih znanja i vještina na svim razinama studiranja, Fakultet kroz natječaj za potpore kraćim studijskim studentskim putovanjima sufinancira odlazak prijediplomskih i diplomskih studenata na ljetne škole i radionice.

Fakultetske istraživačice i istraživači redovito su prisutni u nacionalnim, ali i inozemnim medijima kao kritičari, komentatori, analitičari i edukatori te tako svojim izjavama, kolumnama, intervjuima i gostovanjima aktivno doprinose širenju znanja o politici, društvu, medijima i komuniciranju koja Fakultet političkih znanosti proizvodi. Pored toga, interakcija Fakulteta i šire zajednice ostvaruje se putem programa društveno korisnog učenja (DKU) koje Fakultet političkih znanosti provodi zajedno s partnerima kao što su Hrvatsko novinarsko društvo te udruge GONG i Zelena akcija, kao i putem studentske stručne prakse. Ovim programima dodatno se razvijaju studentske vještine i znanja, ali se i potiče njihovo razumijevanje složenih suvremenih društvenih izazova i problema te aktivan doprinos njihovom rješavanju.

1.8. Nacionalno i međunarodno umrežavanje

Važan oblik međunarodnog povezivanja istraživača Fakulteta političkih znanosti predstavlja članstvo u europskim i međunarodnim strukovnim udrugama i tematskim istraživačkim asocijacijama kao što su *International Political Science Association* (IPSA), *European Consortium for Political Research* (ECPR), *European Communication Research and Education Association* (ECREA), *International Studies Association* (ISA) te *Latin American Studies Association* (LASA).

Istraživačice i istraživači s Fakulteta aktivni su sudionici i mreže metodološke izvrsnosti *MethodsNET*, putem koje se organiziraju konferencije i radionice koje za cilj imaju osvješćivanje i osnaživanje o svim oblicima suvremenih kvalitativnih i kvantitativnih znanstvenih metoda u području društvenih znanosti. Upravo putem ovakvog oblika umrežavanja ostvaruje se dugoročna vizija Fakulteta političkih znanosti kao središta metodološke izvrsnosti. Uz to, nekoliko istraživačica i istraživača mlađe generacije i sami su bili predavači na prestižnim ljetnim i zimskim metodološkim školama koje organizira ECPR te tako aktivno doprinijeli metodološkom obrazovanju doktorskih studenata i drugim mladih istraživača u europskom istraživačkom području. Istraživačice i istraživači s Fakulteta obnašaju i upravne dužnosti u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim i strukovnim mrežama, udrugama i asocijacijama.

Osim institucionalnog i individualnog povezivanja istraživača kroz tematske znanstvene udruge i asocijacije, Fakultet njeguje i održavanje veza s hrvatskom znanstvenom dijasporom, posebice u zemljama Europske unije te u Latinskoj Americi. Diseminaciji novih znanja i spoznaja služi i *Advanced Research Seminar*, ciklus gostujućih predavanja i radionica domaćih i inozemnih istraživača koji posjećuju Fakultet političkih znanosti. Fakultet političkih znanosti u svojim znanstvenim i stručnim istraživačkim aktivnostima blisko surađuje s nacionalnim i međunarodnim strukovnim udruženjima za politologiju, novinarstvo i odnosa s javnošću, kao i s udrugama civilnoga društva. Fakultet je predan interdisciplinarnosti, koja se očituje kroz zajedničke istraživačke projekte realizirane s drugim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom elektrotehnike i računarstva i Filozofskim fakultetom, kao i Institutom za društvena istraživanja u Zagrebu te Sveučilištem u Dubrovniku.

1.9. Institucionalna podrška

Važan aspekt institucionalne potpore znanstveno-istraživačkom radu, ali i metodološkom i teorijskom usavršavanju čine posebni fondovi koje Fakultet, iz vlastitih sredstava, stavlja na raspolaganje svojim istraživačima. Putem potpora za znanstveno, nastavno i stručno usavršavanje, podupiru se odlasci na znanstvene i stručne skupove, kao i znanstvene tečajeve, radionice, ljetne škole i druge oblike usavršavanja. Uz to, istraživačima su na raspolaganju i sredstava kojima se podupiru studijski boravci temeljem kojih se provode terenska istraživanja, dijele rezultati istraživanja s inozemnim kolegama te stvaraju istraživačke mreže i skupine. Pored toga, ustrojen je i fond za znanstvenu produktivnost kojim se nagrađuje objavljivanje u znanstvenim časopisima, monografijama ili zbornicima radova indeksiranim u bazama *Web of Science* i *Scopus*. Ustrojen je i zaseban fond za potporu metodološkom usavršavanju.

Na ovaj način stvoreni su jasni materijalni preduvjeti za uspješan i međunarodno relevantan istraživački rad i publiciranje.

Dvije važne točke institucionalne podrške znanstveno-istraživačkom radu na Fakultetu političkih znanosti su [Ured za međunarodnu suradnju, istraživanje i projekte](#) te [Odbor za osiguranje kvalitete](#). Ured daje presudnu potporu istraživačima pri prijavi projektnih prijedloga, njihovom provođenju te izvješćivanju prema tijelima koja financiraju projekte, dok Odbor provodi kontrolu kvalitete istraživačkog rada na projektima te prati aktivnosti znanstvenih centara.

1.10. Suvremeni istraživački principi

Fakultet političkih znanosti posebice njeguje princip otvorene znanosti, koji je i Sveučilište u Zagrebu istaknulo kao prioritet kroz svoj strateški dokument [Politika otvorene znanosti Sveučilišta u Zagrebu](#), usvojen 2024. godine. Svi časopisi koje izdaje Fakultet političkih znanosti u punom su opsegu dostupni bez naknade, a uredništva časopisa koriste *Open Journal Systems* (OJS), otvoreni kôd za uređivanje periodičkih publikacija koji pruža Sveučilišni računalni centar (SRCE). Upravo zbog posvećenosti otvorenoj znanosti, Fakultet političkih znanosti nije podržao da njegov najstariji časopis, *Politička misao*, uđe pod okrilje neke od velikih međunarodnih znanstvenih izdavačkih kuća ako bi to značilo da će puni članci u časopisu biti dostupni isključivo pretplatnicima. Nadalje, dio nastavnika je svoje knjige učinilo javno dostupnima na mrežnim stranicama Fakulteta u obliku e-knjige. Uz to, najstariji kontinuirani istraživački projekt na Fakultetu političkih znanosti, [Hrvatske izborne studije](#) (*Croatian National Electoral Study*, CRONES), pohranio je i učinio javno dostupnim sva anketna predizborna i postizborna istraživanja od 1990. godine do danas na nacionalnom javnom servisu za istraživačke podatke CROSSDA. Fakultet od prijediplomske do doktorske razine promiče korištenje računalnih programa za obradu podataka temeljenih na otvorenom kôdu, poput programskog jezika *R* te ohrabruje doktorske studente da pri publiciranju nalaza svojih doktorskih istraživanja dokumentiraju sve korake u prikupljanju i obradi građe kako bi se postigla replikabilnost. Također, Fakultet političkih znanosti posvećen je aktivnom sudjelovanju u digitalnoj transformaciji znanstveno-istraživačkog procesa, posebice putem arhiviranja i pohranjivanja istraživačke građe nastale kroz znanstvene projekte koji se provode na Fakultetu. Pri tome se Fakultet oslanja na [Strateške smjernice digitalne transformacije Sveučilišta u Zagrebu za razdoblje do 2032. godine](#), usvojene 2024. godine.

2. SWOT analiza znanstveno-istraživačkog profila

Fakultet političkih znanosti i njegov znanstveno-istraživački profil posjeduju jasne prednosti, ali i nedostatke koje je potrebno precizno detektirati kako bi se na temelju njih moglo osmisliti ciljeve i mjere za poboljšanje u nadolazećem razdoblju.

2.1. Snage

Glavna istraživačka snaga Fakulteta političkih znanosti su njegove istraživačice i istraživači koji se kontinuirano razvijaju prema metodološkoj izvrsnosti, a u pojedinim područjima uporabe kvalitativnih metoda u istraživanju javnih politika i pomicu međunarodne standarde i služe kao uzor. Gotovo svi istraživači mlađe i srednje generacije na Fakultetu posjeduju inozemno obrazovno, a mnogi i nastavno iskustvo, što značajno doprinosi otvorenosti i inovativnosti na instituciji. Nekolicina istraživača alumni su i alumne Fulbrightove stipendije, što najbolje svjedoči o njihovoj izvrsnosti i međunarodnoj povezanosti. Iz toga proizlazi i uključenost mnogih istraživača u međunarodne istraživačke mreže i skupine koje kontinuirano prikupljaju komparativne podatke putem ekspertnih anketa i tematskog kodiranja dokumenata kao što su izborni programi i strategije resornih ministarstava. Kao posebnu snagu Fakulteta treba istaći i dodatne kriterije koji se primjenjuju pri natječajima za zapošljavanje asistenata, koji stavljaju naglasak na metodološku osposobljenost i osviještenost. Pored toga, [Metodološka koordinacija](#), kao tijelo koje skrbi o metodološkoj nastavi na Fakultetu, pruža podršku i istraživačkom procesu i kontinuiranom usavršavanju istraživačica i istraživača.

Fakultet političkih znanosti kao svoju prednost može istaći dva časopisa u *Web of Scienceu* te jedan u *Scopusu*, s jasnom perspektivom uvrštenja u *Web of Science* u bliskoj budućnosti. Pored toga, nakladnička djelatnost kontinuirano proizvodi knjige i zbornike radova koji su zapaženi među akademskim i stručnim čitateljstvom. Prednost Fakulteta su i mali istraživački timovi, kao i fleksibilni uvjeti rada koji omogućavaju samostalno upravljanje radnim vremenom kod istraživača.

2.2. Slabosti

Pored svojih objektivnih prednosti i snaga, Fakultet političkih znanosti osvijestio je i slabosti koje treba prevladati kako bi bio još uspješnija znanstveno-istraživačka i obrazovna institucija. Naime, budući da je jedina visokoškolska politološka institucija u Hrvatskoj, to znači da u nastavnom dijelu pokriva cijeli spektar tema, teorijskih i metodoloških pristupa zastupljenih u suvremenoj političkoj znanosti. Međutim, to istovremeno znači i stanovitu tematsku raspršenost, budući da se relativno mali broj istraživača posvećuje velikom broju znanstvenih interesa. Nastavna preopterećenost, prvenstveno na studiju Novinarstva, stvara pritisak na istraživačice i istraživače te im smanjuje vrijeme koje mogu posvetiti znanstvenim istraživanjima. Također, dostupna projektna sredstva iz postojećih sveučilišnih izvora nisu dostatna za financiranje temeljnih istraživanja.

Pored toga, djelomično nedostaje kadrovske integracije, tj. pojedini istraživači se bave uskim područjima znanstvenog interesa bez dovoljno razvijene suradnje sa širom istraživačkom zajednicom na Fakultetu i izvan njega. Starenje hrvatskog stanovništva i razvoj prema obrnutoj demografskoj piramidi odrazili su se i na strukturu istraživača na Fakultetu političkih znanosti. Glavnina istraživača je u zvanjima izvanrednih i redovitih profesora, kao i profesora u trajnom izboru, dok je tek manjih broj docenata, a posebice nedostaje asistenata. Asistenti bi trebali funkcionirati kao najinovativniji dio

svake akademske institucije te bez stalnog pomlađivanja nije moguće očekivati daljnji rast i razvoj znanstveno-istraživačke aktivnosti. Pored toga, problem postoji i s izostankom kontinuiteta provođenja započetih aktivnosti. Izostanak jasne konkurencije, koji proizlazi iz toga da je Fakultet političkih znanosti jedini takve vrste u Hrvatskoj, negativno utječe na dinamičnost znanstvenih istraživanja, posebice pri projektnim prijavama. Također, primjetan je manjak dostatne vidljivosti rezultata istraživanja, odnosno jasne strategije komuniciranja nalaza u široj javnosti.

2.3. Prilike

Velika prilika Fakultetu se otvorila završetkom cjelovite obnove zgrade financirane sredstvima Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) i Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU). Novoobnovljena zgrada povećava prostorne kapacitete za nastavne, ali i za istraživačke djelatnosti te omogućuje istraživačima i istraživačkim grupama da zajedno cjelodnevno borave i stvaraju nova znanja. Energetski autonomna i ekološki održiva zgrada uređena prema suvremenim standardima gradnje objekata javne namjene stvara poticajno okruženje za održavanje znanstvenih i stručnih skupova te metodoloških radionica putem kojih Fakultet može postati važno mjesto okupljanja za nacionalnu i europsku akademsku zajednicu. U novoobnovljenim prostorima omogućit će se i objedinjavanje medijskih djelatnosti Fakulteta te sinergijska integracija tiskovnih, audiovizualnih i digitalnih platformi proizvodnje medijskog sadržaja u okviru nastavnog i istraživačkog procesa.

10

Među prilike koje bi Fakultet trebao iskoristiti pri daljnjem unapređivanju istraživačkog rada su novi oblici financiranja, priljev novih kadrova te postojeći resursi koji su na raspolaganju. Fakultet treba i može iskoristiti nadolazeće razdoblje u kojemu će Sveučilište u Zagrebu pregovarati s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih o višegodišnjem programskom financiranju znanstveno-istraživačke djelatnosti. Uz to, Fakultet može kroz povećani broj projektnih prijava pri Hrvatskoj zakladi za znanosti osigurati nove doktorande, putem uključivanja istraživača u COST mreže proširiti inozemne kontakte i stvoriti pretpostavke za kolaborativne izdavačke projekte, a fokusiranjem na projekte koje podupire Europsko istraživačko vijeće (ERC) ostvariti značajne iskorake prema financiranju temeljnih istraživanja. Kao dodatni izvor financiranja istraživačke djelatnosti nude se i aktivnosti primijenjenog znanja, pri čemu Fakultet može nuditi svoju ekspertizu na tržištu kroz jednodnevne i dvodnevne radionice, tečajeve i stručna usavršavanja, posebice u području upravljanja fondovima Europske unije te analize i evaluacije javnih politika. Privlačenjem znanstvenika-povratnika Fakultet političkih znanosti može značajno ojačati svoje istraživačke potencijale. Naposljetku, dostupnost fakultetskih fondova za potporu znanstvenom, nastavnom i stručnom usavršavanju, posebice u pogledu poticanja metodološkog usavršavanja, kao i za znanstvenu produktivnost, velika je šansa za stvaranje uvjeta za kontinuirani i kvalitetni znanstveno-istraživački rad.

2.4. Prijetnje

Kao glavne prijetnje u nadolazećem razdoblju može se izdvojiti promjene u okviru financiranja, promjene uvjeta u kojima istraživači radnopravno djeluju te izvanjske,

demografske promjene. Ako se značajno smanji financijski okvir koji Fakultetu određuju Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih te Sveučilište u Zagrebu, to će potencijalno ugroziti stabilno financiranje znanstveno-istraživačke djelatnosti. To se posebice odnosi na pravila o sufinanciranju međunarodnih istraživačkih projekata i pravila o raspolaganju vlastitim sredstvima. Pored toga, ako bi se normiranje znanstvenog i nastavnog rada izrazito promijenilo ili ako bi se značajno promijenili uvjeti za napredovanje u više zvanje, to bi moglo dovesti do situacije da dio istraživača provodi znanstvene aktivnosti isključivo s ciljem zadovoljavanja formalnih uvjeta napredovanja, a ne zbog stvarnoga znanstvenog interesa. Naposljetku, povećano nastavno opterećenje može se negativno odraziti na istraživačke kapacitete, kao i na uravnoteženost profesionalnog i obiteljskog života.

3. Prioritetna tematska područja

Odsjeci Fakulteta definirali su na temelju prethodnih istraživanja, ljudskih i materijalnih resursa te očekivanja budućih smjerova razvoja politologije, medijskih studija i strateškog komuniciranja prioritetna tematska područja za znanstvena, ali i stručna, odnosno primijenjena istraživanja.

Odsjek za hrvatsku politiku okuplja istraživače čiji je interes razumijevanje ideja, institucija, procesa i aktera koji oblikuju hrvatski društveni i politički prostor u njegovoj povijesnoj i suvremenoj dimenziji. Članice Odsjeka proučavaju politiku kao međudnos institucija, procesa i ishoda koji nastaju u međuovisnosti društvene i političke razine. Koristeći različite znanstvene discipline i pristupe, proučavaju: (a) vrijednosti i ideje (povijesne i suvremene) koje sudjeluju u konstrukciji društveno-političkih narativa, institucija i javnih politika; (b) međudnos društvenog konteksta i političkog okvira unutar kojeg se oblikuju konkretni narativi, institucije i politike na nacionalnoj i lokalnoj razini, te (c) međudnos lokalnih, nacionalnih i nadnacionalnih procesa i faktora koji oblikuju nacionalne politike.

Odsjek za strateško komuniciranje posvećen je podučavanju i istraživanjima strateškog komuniciranja u različitim područjima i razinama. To uključuje teme iz odnosa s javnošću, političkog marketinga, političke komunikacije, javne diplomacije, upravljanje brandovima, te teme vezane za nove medije i njihove formate. Članovi Odsjeka kroz svoja istraživanja i projekte doprinose boljem razumijevanju suvremenog komunikacijskog okruženja koje je zbog razvoja digitalne tehnologije kompleksnije nego ikada prije. Prioritetna područja istraživanja Odsjeka su strateško komuniciranje, odnosi s javnošću, međunarodni odnosi s javnošću, brendiranje, politička komunikacija, politički marketing, digitalno medijsko okruženje, digitalni sadržaji i metode istraživanja javnosti i medija. U okviru ovih područja posebno ističemo sljedeće prioritetne teme: korporativno i institucionalno komuniciranje, komuniciranje u neprofitnim institucijama, komuniciranje u turizmu, brend menadžment, nacionalno brendiranje i brendiranje destinacija, lobiranje, dezinformacije i digitalna propaganda, umjetna inteligencija u političkoj komunikaciji, viralno komuniciranje, *celebrity* kultura i politika, populistička i iliberalna komunikacija, ekonomija pažnje te politička uključenost građana.

Odsjek za međunarodne odnose i sigurnosne studije bavi se istraživanjima međunarodnih odnosa, globalnog sustava, vanjskih politika pojedinih zemalja, regionalnim studijama (naročito Latinske Amerike, Sjeverne Amerike, Bliskog istoka i Magreba, Balkana/Jugoistočne Europe i Jugoistočne Azije), teorijâ međunarodnih odnosa, sigurnosnih politika, sustava i procesa, ugroza i izazova nacionalne i međunarodne sigurnosti, geopolitike, diplomacije, međunarodne političke ekonomije, manjinskih i migracijskih studija te kriznog upravljanja. Strateški prioriteti ostaju vezani uz međunarodne i nacionalne projekte u ovim područjima, te u povezivanju stečenog znanja i istraživačkog iskustva s nastavom na svim razinama studiranja. Članice Odsjeka nastaviti će organizirati međunarodne znanstvene konferencije, voditi znanstvene časopise i serije knjiga kao glavni i odgovorni urednici i članovi uredništava, te izlagati na međunarodnim konferencijama. Također, nastavljaju biti uključeni u postupke znanstvenih evaluacija na nacionalnoj i europskoj razini. Strateški cilj i prioritet Odsjeka je da kroz obrazovanje i usmjeravanje mlađih istraživača dodatno poveća ekspertizu za područja i teme za koje postoji interes i potreba unutar hrvatske politologije.

Fakultet se kroz **Odsjek za javne politike i političku ekonomiju** posvećuje istraživanju suvremenih društvenih problema u nacionalnom i međunarodnom kontekstu, uključujući u područjima klimatske politike, migracija, socijalne politike i zdravstva te kaznene politike. Fokus istraživanja obuhvaća formulaciju i implementaciju javnih politika, proučavanje suradničkih odnosa te političku ekonomiju klimatskih promjena, ljudskog kapitala, socijalnih transfera i europskih integracija. Posebna pažnja posvećena je proučavanju polarizacijskih efekata u politikama zelene tranzicije, analizi kaznene politike kroz prizmu starih i novih izazova te analizi ciljeva javnih politika. Odsjek doprinosi boljem razumijevanju i razvoju javnih politika kroz analizu složenih odnosa između aktera, procesa, institucija, ideja i diskursa.

Fakultet se kroz **Odsjek za komparativnu politiku** posvećuje usporednim studijama dinamike sustava vlasti, izbornih i stranačkih sustava, kvalitete političkog predstavništva, političkog obrazovanja, političkog vodstva i političke participacije. Istraživačice s fokusom na komparativnu politiku proizvode specifična regionalna znanja o Europskoj uniji, Srednjoj i Istočnoj Europi, postsovjetskom prostoru te Bliskome istoku. Komparatisti na Fakultetu bave se suvremenim fenomenima populizma, euroskepticizma i društvenim pokretima te u svojem analitičkom okviru posebice uzimaju u obzir utjecaj roda, religije, dobi, klase i kulture na ponašanje političkih aktera te djelovanje političkih institucija i kvalitetu političkih sustava.

Odsjek za političku i socijalnu teoriju održava tradiciju teorijske izvrsnosti s znanstveno-istraživačkim fokusom od klasičnih političko-filozofskih mislilaca i temeljnih pojmova zapadne i europske tradicije antike, preko modernosti do suvremenosti, poput ideje države, pravednosti, demokracije, slobode, pojedinca, europskog identiteta, odnosa Crkve i države, te istraživanja iz povijesti političkih ideja i političkih ideologija, političke teologije, ljudskih prava, političke polarizacije i govora mržnje, epistemoloških i epistemološko-političkih problema, međuparadigmatske komunikacije i konfrontacije, globaliziranoga kulturnog rata, post-liberalizma i woke fenomena, istraživanje novih

oblika demokratske participacije te recentnih manifestacija fašizama i imperijalizama, posebice u kontekstu političko-teoloških utemeljenja novog ruskog imperijalizma i rašizma. Organiziranje ljetnih škola i simpozija je sastavni dio znanstveno-istraživačkih aktivnosti Odsjeka.

Odsjek za medije i komunikaciju istražuje društvene, političke i ekonomske dimenzije medija i komunikacijskih procesa. Medije i komunikaciju proučavamo iz više perspektiva koje pripadaju medijskim i kulturnim studijama, kritičkoj i normativnoj teoriji i medijskim učincima. Teme kojima se bavi Odsjek su: komparativne analize medijskih sustava, uloga medija u demokraciji, medijske politike i regulacija, medijalizacija, urbana komunikacija i medijski/kreativni gradovi, medijska reprezentacija i europski identiteti, analize medijskih publika, medijske prakse u suvremenoj svakodnevici, generacijske razlike u upotrebi medija, medijski žanrovi, medijski utjecaji na političku participaciju i povjerenje, politička ekonomija digitalnih medija, mediji i popularna kultura. Koriste se suvremeni inovativni metodološki pristupi.

Odsjek za novinarstvo i medijsku produkciju bavi se analizom medijskog diskursa i istraživanjem novinarstva i medijskih organizacija u svrhu otkrivanja značenja i smisla medijskih praksi; razvijanjem i primjenom teorijskih koncepata kako bi se moglo kritički vrednovati medijski tekst te uspješno oblikovati pisana, govorena i vizualna komunikacija; testiranjem inovativnih modela izvještavanja; tehnološkim promjenama i profesionalnim standardima u novinarstvu; unapređenju etičkih aspekata u izvještavanju; te podizanjem razine medijske pismenosti.

Odsjek za strane jezike, pedagošku i kineziološku edukaciju provodi istraživanja u području filologije usmjerena na proučavanje temeljnih aspekata jezika struke, terminologije te glotodidaktike jezika struke na tercijarnoj razini. Istražuje se metodologija izrade radnih materijala za poučavanje jezika struke uz interdisciplinarne aspekte sinergije jezika te politologije i novinarstva. Pored toga, metodičko osuvremenjivanje politološke edukacije usmjereno je pedagoško-didaktičkom pluralizmu, posebice prema alternativnim odgojno-obrazovnim pristupima. Primjena multimedijske didaktike usmjerena je na implementaciju umjetne inteligencije u nastavni proces i doprinos digitalnih medija nastavi u izvanrednim uvjetima. U interdisciplinarnom smislu, kineziološka i pedagoška didaktika ističu važnost tjelesne pismenosti (sposobnost i motivacija pojedinca, kao i osviještenost potrebe za tjelesnom aktivnošću) za optimalni kognitivno-psihomotorni razvoj odgajnika, nastojeći doprinijeti suzbijanju pojave digitalne demencije novih generacija.

4. Mjere za postizanje istraživačkih ciljeva

Na temelju izazova detektiranih u okviru SWOT analize mogu se predložiti mjere za postizanje ciljeva, kao i indikatori uspješne provedbe. Svi predloženi ciljevi imaju za svrhu bolje upravljanje postojećim istraživačkim kapacitetima i resursima, povećanje znanstvene produktivnosti i njene kvalitete te bolje koordinacije postojećih istraživačkih skupina i pojedinih istraživača, s dugoročnom namjerom ostvarenja istraživačke vizije Fakulteta.

Glavne slabosti i prijetnje, odnosno izazovi s kojima se suočava Fakultet kao istraživačka institucija, mogu se grupirati u tri grozda. Prvi se odnosi na raspršenost ljudskih resursa, drugi se odnosi na ograničenosti sredstava koja su na raspolaganju za istraživačke projekte, a treći se odnosi na podizanje međunarodne vidljivosti.

4.1. Učinkovito korištenje ljudskih resursa

Izazov: Mali broj istraživača uključen je u puno istovremenih aktivnosti, dok dio istraživača nije integriran u istraživačke aktivnosti Fakulteta, što dovodi do rasipanja i slabe iskorištenosti ljudskih resursa, kao i nedovoljnog kontinuiteta provođenja istraživačkih aktivnosti, budući da manji broj vrlo aktivnih istraživačica ne može adekvatno pokriti sve pokrenute inicijative.

Cilj: Okrupniti istraživačke aktivnosti kako bi se bolje upravljalo ograničenim ljudskim i materijalnim resursima i postigla veća učinkovitost ishoda znanstvenih i primijenjenih projekata.

Alati postizanja cilja: Budući da odsjeci tvore stabilne i dugoročne organizacijske jedinice te budući da su se kroz njih već profilirale prepoznatljive istraživačke grupe koje provode sveučilišne projekte, upravo odsjeci trebaju biti nositelji okrupnjivanja istraživačke aktivnosti i postizanja sinergije. Odsjeci trebaju na temelju ove Strategije usvojiti vlastite planove istraživačkog rada ili druge alate (tematske sjednice odsjeka) kojima će definirati istraživačke prioritete te bolje povezati vlastite istraživačke resurse. Pri prijavljivanju na buduće projekte posebno će se poticati okrupnjivanje istraživačke djelatnosti na način da će se pozitivno vrednovati objavljivanje koautorica s istog odsjeka.

14

Pokazatelji provedbe:

1. Izrađeni planovi istraživačkog rada ili iskorišteni drugi alati za povezivanje istraživačkih resursa.

4.2. Učinkovito korištenje materijalnih resursa

Izazov: Sredstava i institucionalni resursi za provođenje istraživačkih aktivnosti su ograničeni, što sputava i obeshrabruje nove prijave te nedostaje prijava na one izvore financiranja koji omogućuju provedbu temeljnih znanstvenih istraživanja.

Cilj: Povećati broj prijava na prioritetne izvore financiranja istraživačkih projekata, kao što su Hrvatska zaklada za znanost, Europsko istraživačko vijeće i Obzor.

Alati postizanja cilja: Razvoj i osiguranje kontinuirane podrške i savjeta [Ureda za međunarodnu suradnju, istraživanje i projekte](#) za istraživačke grupe putem informacijskih paketa i organiziranja tematskih radionica, bilo samostalno, bilo u suradnji sa Sveučilištem. Potrebno je učinkovito definiranje budžetiranje administrativne podrške pri projektnim prijavama kako bi se omogućilo partnersko ili nositeljsko sudjelovanje u projektima veće financijske težine. Projekte koji se predlažu treba dizajnirati na način da ih se može uglaviti u višegodišnju razvojnu i izvedbenu

komponentu ugovora o programskog financiranja koje će Sveučilište u Zagrebu zaključiti s Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

Pokazatelji provedbe:

1. Povećanje broja informacijskih paketa i radionica koje Ured za međunarodnu suradnju, istraživanje i projekte nudi na godišnjoj razini u usporedbi s referentnom 2024. godinom.
2. Usvajanje [Pravilnika o vlastitim sredstvima](#) koji uključuje učinkovito budžetiranje istraživačkih aktivnosti.
3. Izrada razvojne i izvedbene komponente programskog ugovora za Fakultet koji će biti dostavljen Sveučilištu u Zagrebu.

4.3. Povećanje međunarodne vidljivosti

Izazov: Međunarodna vidljivost i prepoznatljivost istraživačica i istraživača, kao i njihovog znanstvenog rada, ne odražava stvarne kapacitete Fakulteta.

Cilj: Povećati međunarodnu umreženost i vidljivost istraživača s Fakulteta političkih znanosti.

Alati postizanja cilja: Nastaviti razvijati i koristiti [fakultetski fond za znanstvenu produktivnosti](#) poticati objavljivanje u istaknutim međunarodnim časopisima, kao i [fond za potpore za znanstvene konferencije](#). Učinak ova dva alata pospješiti korištenjem [fonda za metodološko usavršavanje](#) te organizacijom internih metodoloških radionica. Uz to, organizirati radionice koje osnažuju publiciranje u međunarodnim časopisima i razvijaju vještine recenziranja rukopisa i pripremanja rukopisa za slanje na recenziju. Poticati korištenje mogućnosti COST mreža i drugih mehanizama Europske unije (Erasmus+) kao učinkovitog sredstva povezivanja znanstvenika oko tema od zajedničkog interesa. Izraditi atraktivne profile pojedinih istraživača i istraživačkih grupa na engleskom jeziku na stranicama Fakulteta kako bi se istraživački rad učinio jasno prepoznatljivim i vidljivim.

Pokazatelji provedbe:

1. Povećanje broja korištenja fakultetskih fondova za produktivnost s obzirom na referentnu 2024. godinu.
2. Povećanje broja korištenja fakultetskih fondova za mobilnost s obzirom na referentnu 2024. godinu.
3. Povećanje broja korištenja fakultetskih fondova za metodološko usavršavanje s obzirom na referentnu 2024. godinu.
4. Povećanje broja organiziranih radionica za publiciranje s obzirom na referentnu 2024. godinu. Povećanje broja korištenja fakultetskih fondova za metodološko usavršavanje s obzirom na referentnu 2024. godinu.
5. Povećanje broja prijava na COST mreže i druge mehanizme Europske unije s obzirom na referentnu 2024. godinu.

6. Izrada dvojezičnih profila istraživačica i istraživača na službenim stranicama Fakulteta.